

Berezko-Erri eta Gizartearen Eskubideak

SARRERA:

JAINKOA´k, gure ARIMA´k, ikertzailetasunezko gai mundu onetara, BERA´k ipinitako lege-artera bialtzen gaitu, bear dogun tresneriekin.

Tresneri aundiena, gure ARIMA´k daukan arrazotasunezko almena da, danok eskubide ta zor bardiñean gaituta. Eta ARIMA´ren BAITA (conciencia) da, NORTASUNA´ren giza-maillan izateko alegin guztiagaz beartzen dauskuna.

ESKUBIDEA orregaitik, NORTASUNARENA da. ARDUREA be BAI !. Errez da orduan ulertzea, Gai-Mundu onetan ez dagoela ESKUBIDERIK, ZOR-BARDIÑA´gaz ORDAINDU gabe.

Gure arteko ezberdintasuna, ordezko ardurak zaintzen doguzan neurritik agertzen jaku, eta negargarria da gaurko Munduan ikusten dogun urritasun (condición de pobreza) edo txirotasuna ordezko-ordain arduretan.

Antziñatik, Munduko bizitz-au antolatzeke (Neolitikotik esango neuke nik) dabiz gizon batzuk, euren eritzizko jakintz anditasunean bear doguzan legediaren adierazpenak ezartzeko naian.

Eta LENALDIAN, NORKERIZKO ARROKERI BIDETIK ARTU ZIRAN OKERREZKO ERABAGIAK, edesti guzti onetan, EZ GARA IZAN "GAI", maltzur-guzurrezko okerkeri orreik, JAINKOA´k LEGEZ GURE ARIMA´ren BAITA´n ZENTZU-EDERRENEAN BEREZTUTAKO ARRAZOITASUNETIK BAKANTZEKO.

BEREZTASUNAREN EKANDUZKO-OREKAN guztiz korapillotuta agertzen gara gaur, eta goian esan doten lez, DEABRUA´k bere alde jokatuta, ezingo leuke itxuran be margoztu, Mundua´ren gizadiak gaur ordezko-ordaiñaren arloan agertzen dauana.

Ain gatz izango ete da ba, gure agertuzko-legeak, JAINKOA´k BEREZTUTAKO LEGEDITIK BAKANDU edo ATARATA IZAN BEAR DIRALA ?.

Nor da NOR Mundu onetan bere lege bakar-bat agindu egiteko ?.

Gu gara LUDI onen egilleak ?. Ez ! Kundeatzaille edo eragilletasunaren (gestor, gestor) arduradunak bakarrik garalako. Eta Norkeri orren bidez, gure negar-garrizko odolkeriaren edestia ikusita, ez al gara sekula zentzatuko ?.

Begitu daigun aurrerantza.

O.N.U.:

Mundu´ko bigarren atsekabezko-gudatik urten gendunean, eta zelako astokeriak egin ziran ikusita, Mundu´ko nagusien artean, oartzen asi ziran, erri ta gizartearen eskubide guztiak zaindu bear zirala.

Edozein arazo konpontzeko, beti borrokan ibili bear ezkerok, Mundu´ko gizarte guztiaren itxaropena oso negargarria izango litzakelako.

1.944´an, Txina, Estatu-Batuak, Frantzia, Ingalterra eta Sobiet-Batasuna, Dunbarton´eko buruz-buruko alkar-izketan batzartuta, bidea emon eutsoen, Kalifornia´n berrogeita-amaika Nazio´en arteko San Franziz´ko Urrian, 1.945´ean Jorrailla´ren 25´etik, Bagilla´ren 26´raiño egin zan batzarrari.

Batzar orren elburu nagusien artean: "Erri guztien arteko bakearen ziurtasunezko babesia izan zan".

Bigarren: "Nazioen artean, adiskidetasunaren bergarritasuna sortzea".

Irugarren: "Errien arteko lankidetasunean, Mundu´ko ekonomiaren arloetan sortzen ziran arazoai, gizartean, jakintzan edo giza-aldezkoetan (humanitarismo) konpontzea".

Eta laugarren: "Aurrerantzean, gizon-emakumearen oiñarrizko eskubideak berotu, benetan lortu daiten, danok demokrazi on-baten ezarri edo ta oiñarritu izatea.

1.945´ean Urrilla´ren 24´an, eskutitz ori agintari guztiagaitik sinatu zanean, O.N.U´ren erakundea eraikita geratu zan.

Gero, 1.948´an, Nazio Batuetako Erakunde´en giza-buruz Eskubidearen Batzordeak antolatu, eta Abendua´ren 10´ean Paris´en batzartuta, Mundu onetako guztientzat, Giza-Eskubidearen-Adierazpena ogeita-amar lege´gaitan argitaratuta aldarrikatu eben, Espaina´ren ordezkariak artean zirala.

ESKUBIDEA´k eta LEGEA´k:

O.N.U.´ren Giza-Eskubideen aldarriketa ori, Ludi onek daukazan berezko legeetan oiñarrituta dago. Eta oso pozgarria da ori.

Adibidez. Bere zerrendako 28´n lege-gaiak diño: "Gizon/emakume guztiak, giza-eskubidearen askatasunezko ardurak bete daitezcan, eskaria´ren eskubidea daukiela. Alan, gizarte eta erri-artean antolamendu on-baten oiñarritu gaitzean, aldarrikapen oneitan esaten dan lez".

Zer gertatzen da baiña, gaur egun eskubide guzti orreik ankaz-gora agertzeko ?.

Ikustea baiño besterik ez dago.

Erroma ta Godo´tar menperatzaille-asmakizuneko legeak, XVIII´n gizaldian Frantzia´ko iraultza-bi-

dez lege orreik bereztasunaren zentzunera eroateko egin ziran alegin guztiak. Erroma-Godo'tar Norkerian bizi gura ebenak eten-bako indar eta odolkeriaren guda-buruz, aurrerakuntza orreri aurka eginda eta eriotzeagaz debekatuta, oraindiño bertan daukaguz. Berezko legeen aurkako-menperatzailleak zuzentasunera ekarri ezinik, nai-ta eurak "Erri ta Gizartearen-Eskubideak sinatu arren.

Bai ! Zesar'ek, erri ta gizarteak banatzeko, guzurbidetik ibili eban norkerizko "VENI, VIDII, VICI" maltzur-esan orregaz, Mundu osoaren gizarteak erromatar mendean batzangotzeko, eta ostekoak bardin egin arren.

Ezintasunean, Europa'ko lurralde osoa, erregeen-antolarazizko lurraldeetan sailkatzea erabagi eben, Europa XVIII'n gizalditik BATZANGOTASUNEZKO NORKERI-BARRI baten agertuta, gaur bertan daukaguzan Erdira-Zale Laterritarrai argi ikusten jakiena.

Gaurko egunetan ori ikusteko, ez da iñora joan bear.

Euskaldunak, eskubide guztiakaz "ERRI" bat garala aldarrikatzen dogunean, Espainia'ko menperatzaille erdira-zaleak: "NAZIOA' ren NAZIOA" dala erantzuten dauskue.

Zer esan gura dabe norkerizko neurri-gabekeri (lujuria) orregaz ?.

Eurak, JAINKOA' ren parekoak dirala ?. Aita Santi gogoratu, onek: "Geiegizko Neurri-Gabekeria" dala, burua altzau barik esango leuke.

Euskaldunak, bizitzaren azturazko iker-lan bidetik, Mundu'ko leiñu guztien antzera, atzeman (resolver) emon geuntson NAZIOA' ren itz-zentzuari.

Mundu bizitsu onen jaio-ekintzan, lora, zuaiz, abere, arrain eta egaztiaren bizitzazko lege bardiñean, gu-be berezko lege orreitan, bereziko jaiotzaren mailla bat garela ikasi gendun.

Ez dago zer esaterik, daukaguzan ARIMA' ren arrazoi-bidetik, Ludi oneri Euskaldunak, zoragarrizko adierazpen berezi-demokratiko bat emon geuntzelako.

Gaur, zer esango leukie Estatu-Batuetako lendakari izan zan Harri S. Truman'ek eta bere denborako gizarteak, nai-ta berak 1.945'ean Dagonilla' ren 6'an Japon'eko Irosima ta Nagasaki'n atomozko leerga-illuak bota, gaur, giza-eskunbideekin sortzen jakunakaz ?.

Bera eta bere denborako gizarteak, ez ziran izan, giza-eskubideak azaldu edo agertuazo eben andienetarikoak ?. Zer gertatu da Ameriketetan ?.

Dana dala, gaur Munduan ikusten doguna, eta Espainia'n batez be, sasi-jainkotasunezko menperatzaille zaleak, gero-ta geiagoko urduritasunean sartuta dagozela, aldarrikatu egiten dabezan sasi-arrazoi orreik, ezin dabezelako egiaren arrazoizko maillan eutsi.

Euren naas-esanetan, trikimailluzko arrazoi asko ibiliko dabez, baiña guzurak, guzurrezko sasi-arrazoiekaz izan ezik, ezin dira iñungo itxura baten ulertu.

Demokrazizko zuzenbide baten sartuta gagozela esaten dabe laterritar maltzur oneik.

Baiña, eskubideko lege orreik neurtzeko, zein legeari buruz (referencia) edo baldintza orreik nundik artuta?: "BERESTASUNA- REN-LEGEA'k, BEARTZEN GAITUN ZENTZUNEZKO BALDINTZA-BIDETIK". Ala, DAUKIEN NORKERIZKO (personalismo, favoritismo) BURU-ZALETASUNAREN (egolatra, despòtiko) GOGO edo OLDOZPENETIK ?".

Orregaitik gagoz belaunetaraiño sartuta, sasi-arrazoiaren erdi-egi lokatz artean.

Laterrien egokitasunak, arrazoizko itzarmen edo elkargo bidetik lortu bear dira (Nortasunaren arloetan ez dagoelako beste biderik). Eta azkera orreitan, goragoko elburu nagusiak lortu.

Sekula indarkeriz edo larderialdetik (imposición), unetxo orreitan, jaioten garan erri ta gizartezko eskubidearen ordezkotarak, ezereztuta gertzen diralako.

Ekintza orregaitik, orra or ! gaurko gizartea ardura-gabekeria egokituta.

Oraingo Laterriak, zentzungabekoak izanez gain, menperatzailleak dira, eta gaurko giza-semeak jakin-maillan daukagun neurrian, ulertu ezinezkoak.

Gaurko O.N.U.'k, fazizta-guzur ta maltzurrezko lokatz-onetatik urten ezin gabiltzala ikusi ondoren, Mundua'ri itzuli osoa emongo dautson berrikari bide-aldi bat atonduten dago, erri ta gizarte guztien eskubideak lotsean artu, eta lortu-arte lanean asi gaitezen.

2.009'ko Urrilla' ren 2'an Australia'tik urtengo dauana, eta poztekoa da ibil-bide ori lortzen bada. Askatasunaren itxaropenak iruditu egingo diralako Mundu'ko gizartearen argi zabalean.

Dana-dala, egia da, aldakuntza andi baten itxaropena dagoela.

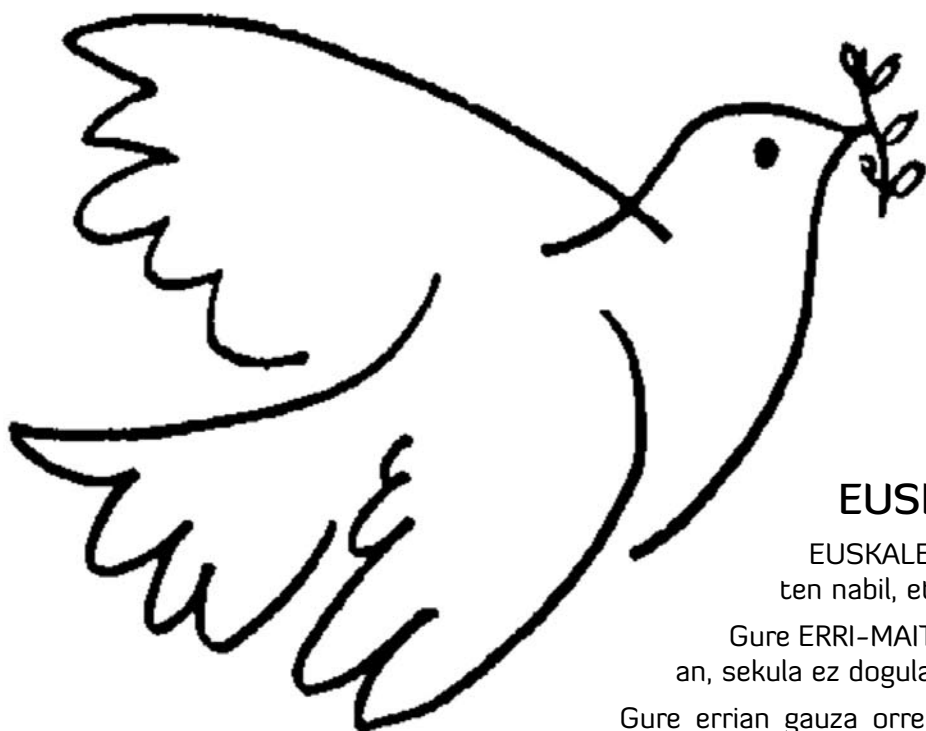
Bestela, Ipar-Amerika'k BUSH'egaz egin eben menperatzailletasunezko asken saio-bidetik, gaur Obama'rekin artu bear izan daben erabagiagaz,

kontuan artzea besterik baiño ez da.

Eta itxaropen orreik ziurtzen dabezan ezaupideak, daukaguzan Laterri menperatzailleen larritasunetik argi agertzen jakuzenak dira.

Espaina´ko eskuin´tar matxin-zale, eta euren aurka jaio ziran ezker sozialistak (euren artean etsai amorratuak izan da), biak fazista menperatzailleak dirala erakusten dabe: "BEREZKO ERRIA´k EUSKALERRIA LEZ, MENDEKO LARDERIAN EUKITEKO" lotsa´rik gabe, alkartzen diralako.

Batak eta besteak, Franko´ren antzera, eta beren irakaskintzatik ondo ikasita, askatasunera emoten diran pausoak agertu orduko, dan guztia ondo lotuta eukiteko naian.

EUSKALERRIAN:

EUSKALERRIA´n egunokaz susmo bat oartuten nabil, eta ez da ona !.

Gure ERRI-MAITE onen edestian presaka ibili garanean, sekula ez dogulako lortu ezer, atzeratzea baiño.

Gure errian gauza orreik, beti sortu dira ALDERDIKERIZKO NORKERIEN BIDETIK eta ez da ona. Gitxiago, askatasunezko susmoak agertzen diranean.

Zori txarrez, mende-zaleak edestian egin dabezan indar-alegiñaren bidetik, BEREZKOTASUNAREN ABERKIDEAK, oso ALDERDI EZBERDIÑETAN bananduta agertzen gara.

Ez zan bear izan orretara. Eurak maltzur-bidetik daukien almenakaz, guri txakur-borrokalari izan bagiñan antzera, bata bestearen aurka zaunkalari ipinten dozkuelako.

OARTU EZ ?.

EUSKALERRIA DA EUSKAL-SEME-ALABAREN ELBURUA, ETA NAI-TA BEARTUTA, ALDERDIETAN BANANDUTA AGERTU-ARREN, BERARI BEGIRA JOKATU BEAR DOGU DAUKAGUN ALMEN GUZTIAGAZ IÑORI ZAUNKA EGIN GABE, ETA ZAUNKA EGITEN BA-DOGU, ITXURARAZKOAK BAKARRIK IZAN DAITEZALA. "GURE EUSKALERRI-MAITE AU, ASKATU GURA BA-DOGU".

ALAN JOKATZEN BA-DOGU, BERTAN DAUKAGU AUKERA PAREBAKOA.

Atutxa´tar Paul

Zornotza´n 2.009´an Epaila´ren 18´an